

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

ärinimi: AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur

registrikood: 11124171

tänavanimi, maja number: Pärnu mnt 102b

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 11312

telefon: +372 6600900

faks: +372 6600904

e-posti aadress: info@ospa.ee

veebilehe aadress: www.ospa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Bilanss	8
Kasumiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Omakapitali muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Raha	16
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	16
Lisa 4 Varud	17
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 6 Kasutusrent	17
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	18
Lisa 8 Tingimuslikud kohustised ja varad	18
Lisa 9 Aktsiakapital	18
Lisa 10 Müügitulu	19
Lisa 11 Muud äritulud	19
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 13 Tööjõukulud	20
Lisa 14 Muud ärikulud	20
Lisa 15 Muud finantstulud ja -kulud	20
Lisa 16 Tulumaks	20
Lisa 17 Seotud osapooled	21
Lisa 18 Lisa 18	22
Aruande allkirjad	23
Vandeauditiitori aruanne	24

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE

1. Turu ülevaade

2017 oli järjekordne volatilsuse aasta. Aasta jooksul võis jälgida mustrit, kus erinevatest poliitilistest sündmustest tingitud lühiajalised kütuse hinnahüpped kiirelt tasakaalustasid tänu teadetele tootmisnäitajate või laovarude prognoositud suuremast tõusust. Brenti toornafta barrelihind liikus vahemikus 45-65 USD langedes aasta alguse 55 USD-lt jaanipäevaks pea 20%, jõudes sügiseks tagasi algtasemele ja tõustes viimases kvartalis omakorda +20%. Kütuste hinnatõusu pehendas aasta jooksul euro suhtes pea 10% nõrgenenud dollar. OPEC ja tema liitlased pidasid 2016.a. lõpus kokku lepitud tootmiskärbetest valdavalt kinni ja see on ka põhjuseks, miks hinnad 2017.a. lõpus suhteliselt stabiilses vahemikus püsisid.

Naftasektorit jaoks oli 2016 kulude vähendamise ja 2017 varude vähendamise aasta. Statistilised naftatoodete laonäitajad olid pidevas languses, kuid hoolimata vähenemisest jõuti vaid 5 aasta keskmise varude taseme lähedale. Seega jäi turureserv jätkuval tavapärasest suuremaks. Seega täitis OPEC-i kokkuleppe oma eesmärgi vaid osaliselt.

Eestis jätkus kütuse aktsiisitõus. 1. jaanuarist suurema pidanud bensiini, diislikütuse, eriotstarbelise diislikütuse ja kerge kütteõli aktsiisimäärade 10% tõus lükkus edasi 1. veebruarile. 2018. aasta alguse kavandatud diislikütuse aktsiisitõus tühistati, kuid jõusse jäi otsus tõsta bensiiniaktsiisi veelkord 10%. 1. juulist jõustus maksumuudatus, mille eesmärgiks oli diferentseerida erinevate omadustega raske kütteõli aktsiisimäärad. Kõigil neil muudatustel oli oluline mõju kütuste siseriiklikule tarbimisele või tarbimisse lubamisele. Diislikütuse tarbimisse lubamise statistilised näitajad kukkusid jaanuari 170 tuhandelt kuupmeetrit veebruaris 12 tuhandele. Bensiini puhul oli näha suuri hüppeid nii jaanuari kui detsembrikuu numbrites. Rasket kütteõli lubati enne 1. juuli saabumist tarbimisse üle 20 korra enam kui aasta viimase 6 kuu jooksul. OSPA jaoks tähendab selline hüplik tarbimisstatistika raskusi varumaksetulude planeerimisel.

2. Ettevõtte

AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur (lüh. OSPA) on Eesti Vabariigi strateegiliselt oluline äriühing, kelle ülesandeks on Eesti Vabariigi vedelkütusevaru moodustamine ja haldamine ning selle uuendamine.

AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur on asutatud 15. aprillil 2005. a. Vabariigi Valitsuse poolt vedelkütusevaru seaduse alusel. OSPA kõik aktsiad kuuluvad riigile ning nende valitsejaks ja aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab äriühingu aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja taristuminister.

Vedelkütusevarude moodustamisel ja haldamisel juhindub OSPA Euroopa Liidu Nõukogu nafta- ja naftatoodete miinimumvarude direktiivi 2009/119/EÜ ja vedelkütusevaru seaduse nõuetest, seaduse alusel kehtestatud rakendusaktidest ning Rahvusvahelise Energiaagentuuri energiaprogrammi käsitlevas kokkuleppes sätestatud nõuetest.

Oma majandustegevuse korraldamisel lähtub OSPA omaniku seatud efektiivsuse ja kasumlikkuse põhimõtetest.

3. Eesti Vedelkütusevaru Agentuuri strateegilised eesmärgid ja majandustegevuses osalemise alused

OSPA on vedelkütusevaru seaduse alusel asutatud riigi kütusevarude haldamise üksus. Miinimumvarude direktiivis on üksuse olemust selgitav mõiste esitatud järgnevalt: varude säilitamise kesküksus (Central Stockholding Entity) on asutus või talitus, kellele võib anda volitused tegutseda naftavarude, sealhulgas kriisivarude ja erivarude soetamiseks, säilitamiseks või müümiseks. Direktiivis on täpsustatud, et;

- igas liikmesriigis võib olla vaid üks kesküksus
- kesküksus peab tegutsema üldistes avalikes huvides
- kesküksus ei tohi olla direktiivi mõistes majandustegevuses osaleja

Omanik on seadnud OSPA-le ülesandeks:

- riigi vedelkütusevaru moodustamise ja haldamise ning selle uuendamise korraldamise;
- vedelkütusevarude ostu ja müügi ning vedelkütusevaru ladustamise korraldamise;
- riigi vedelkütustega varustamise ja vedelkütuste varustamisraskuste olukorra analüüsimise;
- vedelkütuse varustamisraskuste korral vedelkütusevaru kasutusele võtmise korraldamise;
- oma pädevuse piires Eesti esindamise valdkondlikus rahvusvahelises koostöös;
- koostöö arendamise kütuseturu osaliste ja teiste riikide vedelkütusevaru organisatsioonidega.

Vedelkütusevaru seaduses on sätestatud OSPA majandamise põhimõtted, eelkõige tulude ja kulude kavandamise alused ning piirangud varumaksete teenitud kasumi jaotamisele. Üldise põhimõtte kohaselt võib varumaksetest teenitud tulu kasutada vaid varude haldamiskulude katmiseks ning see ei või olla ettevõtte jaotamisele kuuluva kasumi osaks.

4. Vedelkütusevarude kogus

Vastavalt vedelkütusevaru seadusele oli OSPA-l kohustus tagada, et 2017. aastal vastaks varude tase vedelkütuste 90 päeva puhasimpordi mahule 2016. aastal. Seadus ja direktiiv annavad varude kohustuse arvutamiseks kaks meetodit sõltuvalt sellest, milline on riigi vedelkütuste ekspordi ja impordi suhe. OSPA-l on kohustus jälgida, et varu hoidmise kohustus oleks täidetud 90 päeva keskmise päevase puhasimpordi alusel ka tingimusel, kus riigisisest toodetud energiatoodete eksport on languses.

2016.a. kütuste sisemaise tarbimise statistika põhjal kujunes kohustusliku varu koguse suurusjärguks 230 tuhat tonni ja võttes arvesse ka imporditud lennukikütuse kogumahu 240 tuhat tonni (www.stat.ee_KE023: Energiabilanss kütuse või energia liigi järgi). 2017. aasta 31. detsembril oli OSPA vedelkütusevarude kogumaht kokku 243 tuhat tonni. Tänu Eestis hoiustatud varude suurenemisele on osakaalud võrdluses Soome ja Rootsi varudega tasakaalustunud 50/50 tasemel. 2017. aastal hoiti OSPA kütusevarusid Eestis üheksas ja välisriikides kokku kaheksas terminalis. Varude hoiustamiseks on sõlmitud lepingud kokku 14 ettevõttega.

5. Tegevus

5.1 Varude haldamine

2017. aastal jõustus Eestis uus leping 12 000 m³ diislikütuse hoiustamiseks Maardus. Kütuse tarnimine uude hoiukohta toimus 2017. aasta oktoobris. Ka 2017.a. esimesel poolel jätkus hoiustamise turul olukord, kus ei Eestis ega rahvusvaheliselt polnud lihtne vabu hoiumahtusid leida. Mitmed hoiuhanked olid 2016.-2017.a pakkujate vahese huvi ja kõrge hinnataseme tõttu ebaõnnestunud. Seetõttu oli otstarbekas kasutada võimalusel hoiulepingute pikendamise võimalusi. Soomes saavutasime ühe hoiulepingu pikendamise muutmata tasuga, kuid eeldusel, et vahetame

bensiinimahuti diislikütuse mahutiga. 2017.a juunis alustasime 10 000 m³ bensiini roteerimisega diislikütuse vastu. Kütuse tarned algasid juulis ja jõudsid lõpule oktoobris.

Turuolukord muutus järsult aasta viimases kvartalis. Novembris viisime läbi kaks hanget uute hoiukohtade leidmiseks, millele laekus kokku 14 pakkumist. Sõlmisime lepingu diislikütuse hoiustamiseks Rootsist ja bensiini hoiustamiseks Eestis.

2017.a. juunis lõppes OSPA pikaajaline koostöö senise partneriga raske kütteõli varu tagamisel. Hanke tulemusel sõlmisime Energia Nord OÜ-ga raske kütteõli delegeeritud varu lepingu.

Varude haldamisega seotud kulude katmiseks kogub OSPA kütusettevõtjalt varumakset, mille laekumine on otseses sõltuvuses aktsiisiga maksustatud kütuste mahtudest. 2017.a. jaanuarikuu varumaksete laekumised ületasid tavapärasest tulu üle kahe korra. Kolme järgneva kuu laekumised jäid tavapärasele käibele alla. Aasta jooksul olukord stabiliseerus. Kuid detsembris laekus bensiini varumakset taas eelarves planeeritud enam.

5.2 Varude kindlustamine

OSPA on kohustatud tagama, et kõik vedelkütusevarud on kindlustatud. 2017.a. olid varud kindlustatud London Lloyds sündikaadi Starfish poolt. Kõik OSPA varud on kindlustatud kütuste maailmaturuhinna põhisel.

5.3 Varude inspekteerimine

OSPA korraldab oma vedelkütusevarude säilimise kindlustamiseks regulaarselt inspeksioone. Vedelkütusevarude inspekteerimise eesmärgiks on kontrollida varude koguseid ja kvaliteeti. OSPA teostab varude inspeksioone igas hoiustamiskohas vähemalt kahel korral kalendriaasta jooksul. Arvestades, et OSPA vedelkütusevarud on loodud pikaajaliseks hoiustamiseks, kasutatakse kütusevarude kvaliteedi ja vananemise jälgimiseks vastavat programmi ProQuality. ProQuality annab analüüsitulemuste põhjal soovitusi hoiustatud kütuse roteerimiseks.

2017.a. jätkus koostöö Eesti Keskkonnanuuringute Keskusega. Lisaks alustasime esimesi inspeksioone 2016. aastal hankega leitud uue partneriga Meedres Inspection Services.

5.4 Rahvusvaheline koostöö

19. septembril Dublinis toimunud ACOMES-i aastakoosolekul nimetati OSPA organisatsiooni uueks eesistujaks. ACOMES on rahvusvaheline kütusevaru agentuuride ühendus, kuhu kuuluvad 29 asutust Euroopa Liidu liikmesriikidest, Iisraelist, Jaapanist, Koreast, Šveitsist ja USA-st.

OSPA on tegev Rahvusvahelise Energiaagentuuri IEA ja Euroopa Komisjoni erialastes töögruppides. OSPA teeb koostööd Euroopa Liidu partnerlusorganisatsiooniga Energy Community. Energy Community on Euroopa Komisjoni poolt asutatud rahvusvaheline organisatsioon, mis koordineerib ja toetab Euroopa Liidu kandidaatriike ühise energiapoliitika ettevalmistamisel ja elluviimisel.

6. 2018. a. eesmärgid

OSPA 2018. a. eesmärkideks on:

- Lõppevate hoiulepingute efektiivne uuendamine. OSPA-l tuleb 2018. a. leida uusi hoiumahte kolme aeguva hoiulepingu asendamiseks.
- Jätkata kütuse roteerimisega. Uute rotatsioonide suurusjärk sõltub kütuseturu olukorrast, pakkumiste efektiivsusest ning ProQuality soovitudest, aga ka uute hoiulepingute mahust. 2018.a.-ks on planeeritud kütuse roteerimine vähemalt ühes, kuid võimalusel enamates hoiukohtades.
- Lennukikütuse varu hoiustamiseks uute lahenduse leidmine. OSPA eesmärk on leida 2019. aastaks võimalus lennukikütuse varu Eestis tagamiseks.
- Raske kütteõli varu hoiustamiseks uue lahenduse leidmine.
- Varude tasemete omavaheline tasakaalustamine. OSPA eesmärk on kujundada varude struktuur vastavalt erinevate kütuseliikide tarbimisstatistikale.
- NESO nõustamiskomisjoni kriisikoolituse korraldamine vedelkütusevarude kasutuselevõtu võimekuse tagamiseks.
- Vedelkütusevaru agentuuride rahvusvahelise võrgustiku ACOMES edukas juhtimine. OSPA vastutab alates 2017.a. septembrist ACOMES-i juhtimise eest.
- Osalemine vedelkütusevaru agentuuride vahelise Benchmarking Study Group töögrupis.
- Osalemine vedelkütuste vananemisanalüüsi võrdlevas ja uusi analüüsimetodeid väljatöötavas Expert Laboratory Coordination töögrupis.
- Osalemine Energy Community koostöövõrgustikus EC liikmesriikide assisteerimisel.

7. Juhtimine

OSPA on täielikult riigile kuuluv äriühing, mida üldkoosolekul esindab osalust valitseva ministrina majandus- ja taristuminister.

7.1. Nõukogu

OSPA nõukogusse on kolmeks aastaks valitud neli liiget, kellest pooled on riigi ja pooled vedelkütusevaru seaduses sätestatud kütuseettevõtete esindajad. 29.08.2017 otsustas majandus- ja taristuminister vähendada nõukogu liikmete arvu kuult neljale ja volituste pikkust viielt kolmele aastale. OSPA nõukogu esimeheks on valitud Jako Reinaste. OSPA nõukogu pidas 2017. aastal kokku 5 koosolekut. Nõukogu liikmetele arvestati 2017. aastal tasusid kokku 14,3 tuh. eurot.

7.2. Juhatus

OSPA juhatus on kaheliikmeline. 2017. aastal viis OSPA nõukogu seoses ametilepingu tähtaja saabumisega läbi juhatuse liikme konkursi. Konkursi tulemusel jätkasid juhatuse esimehena Priit Enok ja juhatuse liikmena Priit Ploompuu. Juhatusel arvestati 2017. aastal tasusid kokku 109,0 tuh. eurot.

8. Peamised finantssuhtarvud

	31.12.2017	31.12.2016
Puhaskasumi marginaal (puhaskasum/müügitulu x 100)	0,18%	-1,99%
Omakapitali tootlus (puhaskasum/perioodi keskmine omakapital x 100)	0,01%	-0,06%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (käibevara/lühiajalised kohustused)	298,84	331,10

Hea ühingujuhtimise tava aruanne 2017

AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur (OSPA) on võtnud endale kohustuse rakendada äriühingu juhtimisel hea ühingujuhtimise tava ning kirjeldada selle järgimist ühingujuhtimise aruandena majandusaasta aruande koosseisus. OSPA ühingujuhtimise aruanne on avaldatud veebilehel www.ospa.ee.

Ühingujuhtimise heade tavade järgimisel lähtume riigivara seadusest (edaspidi RVS), Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) juhistest ning OSPA ülesannete eripärast tulenevalt EN direktiivis 2009/119/EÜ ja vedelkütusevaru seaduses (edaspidi VKVS) sätestatud üldpõhimõtetest.

OSPA riskijuhtimise ja sisekontrolli toimimise tagamiseks on moodustatud ühingu auditi komitee ja kasutatakse siseaudiitori teenuseid. Tulenevalt OSPA töökorraldusest ei ole siseaudiitori ametikoha loomist peetud otstarbekaks. 2016. ja 2017. aastal toimus Riigikontrolli ülesandel OSPA tehingute seaduslikkuse kontroll. OSPA juhatuse tegevust riigihangete korraldamisel kontrollib sõltumatu vandeaudiitor BDO Eesti AS. 2017.a. tehingute seaduslikkuse kontroll on teostamisel. Audiitori aruande esitamise tähtaeg on 30. aprill 2018.

Vastavalt VKVS-le on auditi komitee moodustamine OSPA nõukogu kohustus. Komitee ülesandeks on riskijuhtimise, sisekontrolli ning finantsaruandluse üle järelevalve teostamine. Riskijuhtimise ja sisekontrolli tagamiseks on juhatus koostanud vajalikud sise-eeskirjad ja loonud asjakohase aruandlussüsteemi.

OSPA juhtimise korralduses esineb mõningaid erisusi HÜTi soovituslikest juhistest. Mittejärgitavad HÜTi juhised puudutavad peamiselt OSPA üldkoosoleku läbiviimise korda ja VKVS-st tulenevaid erisusi nõukogu liikmete määramisel.

1. Juhtimine

OSPA on täielikult riigile kuuluv äriühing, mida üldkoosolekul esindab majandus- ja taristuminister (edaspidi ainuaktsionär). Seega on HÜT-is sätestatud emitentide õiguste teostamine tagatud ja reeglid, mida tuleks rakendada laiemas aktsionäride ringiga ühingu juhtimisel, ei kohaldu.

Ministri määrusega on kehtestatud Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi valitsemisel olevate riigi enamusosalusega äriühingute üldkoosolekute töökord, milles on muuhulgas sätestatud:

- Üldkoosoleku pädevus.
- Üldkoosolekute juhtimise, läbiviimise, koosolekul osalemise kord.
- Nõuded üldkoosoleku kutse, päevakorra, protokollimise ja eelnõude osas.
- Üldkoosoleku otsuste langetamise, nende vormistamise ja avaldamise kord.

Üldkoosolekute töökorras kehtestatud nõuded on täienduseks riigivara seaduses sätestatud riigi äriühingu juhtimise põhimõtetele.

Ühingu ainuaktsionäri pädevus hõlmab põhikirja muutmist, aktsiakapitali suurendamist ja vähendamist, nõukogu liikmete valimist ja tagasikutsumist, audiitorite valimist, erikontrolli määramist, majandusaasta aruande kinnitamist ja kasumi jaotamist, ettevõtte ühinemise, jagunemise, ümberkujundamise ja/või lõpetamise otsustamist.

2. Nõukogu

OSPA tegevust ja juhtimist korraldab ning järelevalvet juhatuse tegevuse üle teostab nõukogu. Nõukogu tegutseb iseseisvalt ja aktsionäri parimates huvides ning osaleb oluliste ühingu tegevust puudutavate otsuste tegemisel.

Nõukogul on kolmeks aastaks valitud neli liiget, kellest pooled on riigi ja pooled vedelkütusevaru seaduses sätestatud kütuse müüjate esindajad. Nõukogu liikmed määrab ja kutsub tagasi majandus- ja taristuminister. Nõukogu esimees valitakse liikmete hulgast, kelle kandidatuuri ei esitanud kütuse müüjad. OSPA nõukogu moodustamise põhimõtted on reguleeritud vedelkütusevaru seaduse §-s 14. Nõukogu liikmeks ei või olla isik, kellel on keelatud tegutseda vedelkütuste valdkonnaga seotud tegevusalal.

29.08.2017 otsustas minister vähendada nõukogu liikmete arvu kuult neljale ja volituste pikkust viielt kolmele aastale.

Kuni otsuse jõustumiseni oli OSPA nõukogu kuueliikmeline:

- Jako Reinaste, nõukogu esimees, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
- Anne-Ly Normak, Rahandusminister
- Priit Laaniste, Siseministeerium
- Rain Talmar, Neste Eesti AS

- Ain Kuusik, Alexela Oil AS
- Rauno Raudsepp, Tartu Terminaal AS

Alates otsuse jõustumisest on OSPA nõukogu liikmed:

- Jako Reinaste, nõukogu esimees, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
- Priit Laaniste, Siseministeerium
- Ain Kuusik, Alexela Oil AS
- Rauno Raudsepp, Tartu Terminaal AS

Kütuseettevõtjate nõukogu töösse kaasamist tuleb nii RVS kui HÜT mõistes lugeda OSPA juhtimise erisuseks. Sellise erisuse sätestamine on tulenenud seadusandja soovist kaasata kütusereservi loomisesse ja korraldusse majandustegevuses osalevate kütuseettevõtjate esindajad, kes on seeläbi seotud varude haldamiskulude järelevalvega ning kriisijuhtimissüsteemi toimepidavuse tagamisega.

Kütuseettevõtjatest nõukogu liikmete puhul võib tekkida vastuolu HÜTis kirjeldatud isiku sõltumatuse nõuetega, kuna on võimalus, et seotud kütuseettevõtte osutub ka OSPA-ga sõlmitud kütuste ostu-, müügi- või hoiustamise lepingu partneriks. Vedelkütuste varustamisraskuste korral on OSPA-l kohustus teha varud kütusemüügi ettevõtetele, s.h. ka sellistele ettevõtetele, kelle esindajad võivad olla OSPA nõukogu liikmed, kättesaadavaks.

Kütuse müüjaid esindavate nõukogu liikmete huvide konflikti vältimiseks on OSPA nõukogu otsuse järgi OSPA juhatuse liikmetel lubatud esitada pooleliolevatele või lõpetatud hangetele esitatud pakkumisi puudutatavat teavet ja dokumente vaid nendele nõukogu liikmetele, kes ei ole kütuse müüjate esindajad. Vastavalt ministri määrusele „Vedelkütusevaru moodustamiseks ja hoidmiseks korraldatavate hangete läbiviimise põhimõtted ja vedelkütusevaruga seotud lepingute üldtingimused ei tohi OSPA nõukogus kütuse müüjaid esindavad nõukogu liikmed kuuluda hangete hindamiskomisjoni.

Nõukogu liikme tasustamise kord ja piirmäär on sätestatud riigivaraseaduses.

Vastavalt majandus- ja taristuministri käskkirjale oli 2017.a. algul OSPA nõukogu liikme tasu suuruseks 177,35 eurot kuus ja nõukogu esimehe tasu suuruseks 295,59 eurot kuus. 2017.a. määras ainuaktsionär oma otsusega nõukogu esimehe tasuks 500 eurot kuus ja nõukogu liikme tasuks 250 eurot kuus. Vastavalt RVS sätestatule lisandub nõukogu liikme tasule täiendav tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest. OSPA puhul on sellisteks organiteks kaheliikmeline auditi komitee, kuhu kuulub üks nõukogu liige ja kolmeliikmeline hangete hindamiskomisjon, kuhu kuulub samuti üks nõukogu liige. Põhikirjast tulenevalt on nõukogu liikmed ühtlasi ka komisjoni esimehed ning komitee esimehe tasu moodustab 50% nõukogu liikme tasust. Nõukogu liikmetele arvestati 2017. aastal tasusid kokku 14 270 eurot.

Vastavalt VKVS-le on OSPA nõukogu kohustatud moodustama auditi komitee. 2017.a. oli auditi komitee kaheliikmeline:

- Priit Laaniste, auditi komitee esimees
- Rein Vaks, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

3. Juhatus

OSPA juhatus teeb igapäevaseid juhtimisotsuseid iseseisvalt ilma omaniku ja nõukogu sekkumiseta, lähtudes otsustamisel äriühingu parimatest huvidest. Toiminguteks, mis väljuvad OSPA igapäevase majandustegevuse raamest, vajab juhatus nõukogu kooskõlastust. Juhatus tagab nõukogu liikmete pideva informeerituse ettevõtte majanduslikust olukorrast ning majandustegevusega seotud olulisematest asjaoludest.

OSPA juhatus on kaheliikmeline. 2017. aastal viis OSPA nõukogu seoses seniste ametilepingute tähtaegade saabumisega läbi juhatuse liikme konkursi. Konkursi tulemusel jätkasid juhatuse esimehena Priit Enok ja juhatuse liikmena Priit Ploompuu.

Nõukogu esimees on sõlminud juhatuse liikmetega ametilepingud, kus on määratud juhatuse liikme tööülesanded, volitused, samuti juhatuse tasustamise ja hüvitiste maksimise alused. Lepingud on nõukogu poolt läbi arutud ja heaks kiidetud. Juhatus liikmele makstava täiendava tasu ning lahkumishüvitise suuruse piirmäär on sätestatud RVS § 86-s. Seadusest tulenevalt ei või OSPA juhatuse liikmele makstava täiendava tasu suurus kokku ületada juhatuse liikme nelja kuu tasu. Juhatus liikmele võib maksta lahkumishüvitist kolme kuutasu ulatuses üksnes tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist. Juhatus liikmetele arvestati 2017. aastal tasusid kokku 109 050 eurot.

Juhatus liikmeks ei või olla samal ajal vedelkütuste müügi või vedelkütuste hoiuteenuse tegevusalal tegutseva mistahes juriidilise isiku osanik või juhtimisorgani liige ega ka isik, kelle suhtes kohus on kohaldanud juhatuse liikmena tegutsemise keeldu või ettevõtluskeeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda samal tegevusalal, millel tegutseb aktsiaselts, või kellel on keelatud olla juhatuse liige seaduse või kohtulahendi alusel.

Korruptsioonivastase seaduse mõistes on OSPA juhatuse liikme staatus võrdsustatud ametiisiku staatusega, kel on kohustus pidada kinni tegevus- ja toimingupiirangutest ning deklareerida oma majanduslikud huvid.

4. Teabe avaldamine ja aruandlus

OSPA avaldab oma veebilehel pidevalt informatsiooni ühingu juhtimise, tööpõhimõtete, vedelkütusevarude koosseisu, asjakohaste regulatsioonide, avatud ja viimati lõppenud hangete kohta. Veebilehel on avaldatud ühingu põhikiri, aastaaruanded, varumakseid puudutav info ja lepinguvormid nii eesti kui inglise keeles. Lisaks tehakse hankeid puudutav informatsioon turuosalistele kättesaadavaks otsepostituste abil.

Aruandluse korraldamisel lähtub OSPA riigivaraseaduses ja ühingu põhikirjas sätestatust. OSPA tegevuse eripärast tulenevalt peab juhatus üksikasjalikku ja pidevalt ajakohastatavat arvestust kogu hoiustatud vedelkütusevaru koosseisu kohta ning edastab vajalikud aruanded nii Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile kui Statistikaametile.

5. Finantsaruandlus ja raamatupidamise auditeerimine

OSPA-l on kohustus esitada nelja kuu jooksul majandusaasta lõppemisest, seega hiljemalt iga aasta 30. aprilliks, auditeeritud ja kinnitatud majandusaasta aruanne. Raamatupidamise aastaaruande koostamise eest vastutab juhatus, aruande kontrollimise eest audiitor ja nõukogu. Vajadusel osaleb audiitor majandusaasta aruande nõukogule esitlemisel. Juhatuse ja nõukogu liikmete allkirjadega majandusaasta aruanne koos nõukogu aruandega esitatakse kinnitamiseks üldkoosolekule.

Ainuaktsionäri otsusega on OSPA 2017. aasta majandusaruande audiitoriks valitud BDO Eesti AS. Audiitori valik ja audiitorteenuse lepingu tingimused, s.h. tasu suurus ja teenuse sisu on nõukogu poolt heaks kiidetud.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	12 011 764	16 765 055	2
Nõuded ja ettemaksud	672 461	496 186	3
Varud	142 232 848	137 591 851	4,18
Kokku käibevarad	154 917 073	154 853 092	
Kokku varad	154 917 073	154 853 092	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	518 387	467 692	7
Kokku lühiajalised kohustised	518 387	467 692	
Kokku kohustised	518 387	467 692	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	132 851 000	132 851 000	9
Kohustuslik reservkapital	1 266 044	1 266 044	
Muud reservid	17 301 461	17 301 461	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 966 895	3 057 172	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	13 286	-90 277	
Kokku omakapital	154 398 686	154 385 400	
Kokku kohustised ja omakapital	154 917 073	154 853 092	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Müügitulu	7 473 659	4 547 117	10
Muud äritulud	9 966	2 152	11
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3 683 881	0	
Mitmesugused tegevuskulud	-4 429 385	-4 388 125	12
Tööjõukulud	-186 404	-183 840	13
Muud ärikulud	0	-24 899	14
Ärikasum (kahjum)	-816 045	-47 595	
Intressitulud	8 866	78 908	
Muud finantstulud ja -kulud	820 465	167 160	15
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	13 286	198 473	
Tulumaks	0	-288 750	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	13 286	-90 277	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	-816 045	-47 595	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-189 462	71 996	3
Varude muutus	-4 640 997	-1 961 332	4
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	50 695	-13 490	7
Muud rahavood äritegevusest	1 450 492	0	
Kokku rahavood äritegevusest	-4 145 317	-1 950 421	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	22 053	99 736	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	22 053	99 736	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud dividendid	0	-1 155 000	16
Makstud ettevõtte tulumaks	0	-288 750	16
Muud laekumised finantseerimistegevusest	-22	0	15
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-22	-1 443 750	
Kokku rahavood	-4 123 286	-3 294 435	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	16 765 055	19 892 330	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-4 123 286	-3 294 435	
Valuutakursside muutuste mõju	-630 005	167 160	15
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	12 011 764	16 765 055	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Aktiivkapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2015	132 851 000	1 160 037	15 988 411	5 631 229	155 630 677
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	-90 277	-90 277
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-1 155 000	-1 155 000
Muutused reservides	0	106 007	1 313 050	-1 419 057	0
31.12.2016	132 851 000	1 266 044	17 301 461	2 966 895	154 385 400
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	13 286	13 286
31.12.2017	132 851 000	1 266 044	17 301 461	2 980 181	154 398 686

Täpsem informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas 9 ja dividendide kohta lisas 16.

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja ettevõtte põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustusliku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

Muude reservidena kajastatakse vedelkütuse varumaksete ülejäägi reserv, vedelkütusevarude rotatsioonide reserv ja rahavoo riskimaandamisinstrumentide reserv.

Vedelkütuse varumaksete ülejäägi reservi kasutatakse tegevuskulude katmiseks järgnevatel perioodidel. Vastav kohustus tuleneb vedelkütusevaru seaduse § 10 lõikest 4, mis sätestab, et kui kalendriaastal tasutud varumakse kogusumma ületab vastava kalendriaasta varu haldamiskulud, võetakse ülelaekunud summa arvesse järgmisel varumakse määra kehtestamisel. Eeltoodust tulenevalt ei tohi kalendriaastal ülelaekunud varumakset arvestada jaotamata kasumi hulka ning vastavas summas ülelaekunud varumakse kajastatakse seega vedelkütuse varumaksete ülejäägi reservina muude reservide real. Algsaldo 31.12.2016 oli 1 388 517 eurot. 2016 aastaaruande kinnitamisel vedelkütuse varumaksete ülejäägi reservi ümber ei hinnatud. Lõppsaldo 31.12.2017 on 1 388 517 eurot.

Vedelkütusevarude rotatsioonide reserv on loodud tulevaste perioodide varude rotatsioonide võimaliku kahjumi katmiseks. Reserv tekkis 2011. a. vedelkütusevarude rotatsiooni tulemusel vana varu müügitulude ja kaalutud keskmise soetusmaksumuse vahel. Algsaldo 31.12.2016 oli 15 912 944 eurot. 2016 aastaaruande kinnitamisel vedelkütusevarude rotatsioonide reservi ümber ei hinnatud. Lõppsaldo 31.12.2017 on 15 912 944 eurot.

Rahavoo riskimaandamisinstrumentide reservis kajastatakse tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa. Reserv moodustati 2012. a. kui kasutusele võeti rahavoo riskimaandamisinstrumendid. 31.12.2016 ja 31.12.2017 seisuga ei moodustatud uut rahavoo riskimaandamisinstrumentide reservi.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur (edaspidi ettevõtte) 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid ja avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse meetodist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Sündmused pärast aruandekuupäeva, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja raha lähenditena kajastatakse lühiajalisi kõrge likviidsusega investeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. panga arvelduskontodel olev raha, kuni 12-kuulised tähtajalised katkestatavad deposiidid ning intressiturufondi osakud.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised hinnatakse aruandekuupäeva seisuga ümber eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtiva Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse aga finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksud

Kõiki nõudeid (näit. nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühiajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded ning tuletisinstrumentid, kajastatakse bilansis üldjuhul korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekavas summas (mis on kajastatud näiteks arvel, lepingus või muul alusdokumendil).

Nõuete laekumise tõenäosuse hindamisel analüüsitakse võlgniku maksevõimet. Nõuete hindamisel võetakse arvesse nii aruandekuupäevaks teadaolevaid kui ka aruandekuupäeva järgselt selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõuete laekumise tõenäosust.

Kui nõue on algselt hinnatud ebatõenäoliselt laekuvaks ning kantud tegevuskuludesse, kuid hiljem selgub, et nõude laekumine on täiesti ebarealistlik, tunnistatakse nõue lootusetuks ning kantakse bilansist välja. Täiendavat kulu sel hetkel enam ei teki. Nõue loetakse lootusetuks, kui ettevõttel puuduvad igasugused võimalused nõude kogumiseks (näit. võlgnikule on väljakuulutatud pankrot ning pankrotipesas olevatest varadest ei piisa nõude tasumiseks).

Juhul, kui varem tehtud hinnang ebatõenäoliselt laekuvate või lootusetute nõuete summa kohta hiljem muutub, kajastatakse see hinnangu muutuse perioodi kasumiaruandes ning mitte korrigeerides tagasiulatavalt eelmisi perioode. Ebatõenäolise või lootusetu nõude laekumine näidatakse kulu vähendusena perioodis, mil laekumine toimub.

Varud

Tulenevalt ettevõtte põhitegevusest, milleks on Eesti Vabariigi vedelkütusevaru moodustamine ja haldamine ning selle uuendamise korraldamine, kajastab ettevõtte varudena eelnimetatud kütusevaru, mis võetakse arvele soetusmaksumuses.

Vedelkütusevaru soetusmaksumus koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi.

Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist tuleneva erinõudena kajastatakse varude soetamisega kaasnev mittetagastatav käibemaks ja lõiv kuludes ning varude soetamisega kaasnev kütuseaktsiis kapitaliseeritakse varude maksumusse.

Raamatupidamise Toimkonna juhendis RTJ 4 «Varud» toodud varude definitsiooni järgi on varud sellised varad, mida hoitakse või toodetakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus või tarbitakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel.

VKVS § 1 lõike 2 kohaselt on vedelkütusevaru riigi käsutuses või kontrolli all olev kindlaksmääratud energiatoodete kogus, mis moodustatakse riigi varustuskindluse kõrge taseme, riigi julgeoleku ning rahvusvaheliste lepingute alusel võetud kohustuste täitmise ja elanikkonna toimetuleku tagamiseks, kasutades rahvusvaheliste organisatsioonide ja Euroopa Liidu liikmesriikide solidaarsusel põhinevaid usaldusväärseid ja läbipaistvaid mehhanisme.

Toodud definitsioonist tulenevalt ei hoita vedelkütusevarusid tavapärase äritegevuse eesmärgil.

Vastavalt VKVS-ile saab varude kasutusele võtmine toimuda vaid Vabariigi Valitsuse korraldusel kütuste varustusraskuste ilmnemise korral. Varustamisraskus on Euroopa Liidu või Rahvusvahelise Energiaagentuuri liikmesriikidesse tehtavate energiatoodete tarnete märkimisväärne ja järsk vähenemine.

Varu roteerimisel võib varu müüa turuhinnaga ning tingimusel, et varu müügil ja taassoetamisel on energiatoodete hinnarisk maandatud.

OSPA võib varusid müüa varude vähendamise eesmärgil, kui olemasolev varu kogus ületab kohustuslikku varu kogust rohkem kui viis protsenti. Samas võib VKVS § 17 lõike 2 kohaselt varu müüa ainult turuhinnaga, kuid mitte madalama hinnaga kui vastava kütuseliigi kaalutud keskmine soetushind. Soetushinnast madalama hinnaga müük on lubatud valdkonna eest vastutava ministri loal.

Varu vähendamisel tuleb arvestada, et ka tulevikus oleks varu hoidmise kohustus täidetud 90 päeva keskmise päevase puhasimpordi alusel tingimusel, et riigisiselt toodetud energiatoodete eksport puudub.

Varude soetusemaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse kaalutud keskmise soetushinna meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida ettevõtte saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ettevõtte ei eelda selle vara kasutamist või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000

Rendid

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule, vastasel juhul loetakse rendilepingut kasutusrendiks.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumuses.

Edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustisi ning tuletisinstrumente kajastatakse nende õiglasel väärtusel ning õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes.

Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna kasumiaruande real "intressikulud". Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldis juhul, kui ettevõttel lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustise summat on võimalik usaldusväärsetl määra.

Lubadused, garantiid ja muud kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on juhtkonna hinnangul väiksem kui mitterealiseerumise tõenäosus, on avalikustatud tingimuslike kohustistena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Tulud

Ettevõtte tuluks on vedelkütusevarude haldamiskulude katteks tasutavad varumaksud. Varumakse maksjateks on kütuseaktsiisi maksjad, aktsiisimaksja puudumise korral isikud, kes kütuse tarbimisse lubavad või ka isikud, kes varustavad Eestis tangitavat õhusõidukit lennukipetrooli või lennuki- ja reaktiivmootoribensiiniga. Varumakse tasutakse ilma eelneva nõudeta varu haldaja arvelduskontole hiljemalt iga kuu 15. kuupäevaks suurusel, mis vastab importija nimel eelneval kalendrikuul tarbimisse lubatud kütuse kogusele ja kehtivale varumakse määrale.

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised kauba omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale, kui tulu müügittehingust saab usaldusväärsetl määra, kui tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline ja kui tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärsetl hinnata.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

Kulud

Kulusid kajastatakse samas perioodis, kui kajastatakse nendega seotud tuluseid. Kulutused, mis tõenäoliselt osalevad majandusliku kasu tekitamisel järgmistel perioodidel, kajastatakse nende tekkimise hetkel varana ning kajastatakse kuluna perioodi(de)l, mil nad loovad majandusliku kasu (näiteks kulutused materiaalsele põhivarale). Kulutused, mis osalevad majandusliku kasu tekitamisel aruande perioodil või ei osale majandusliku kasu tekitamisel, kajastatakse kuluna nende tekkimise perioodil.

Kasumiaruande rida „Kauba, toore, materjal ja teenused“ sisaldab vedelkütusevarude roteerimisel tekkinud kulu varude müügist.

Maksustamine

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustisena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Jaotamata kasumist väljamakstavaid dividendide maksustatakse maksumääraga 20/80 netodividendina väljamakstud summalt.

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võiks kaasneda dividendide välja maksmisega, on ära toodud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Ettevõtte seotud osapoolteks on loetud:

- ettevõtte tegev- ja kõrgem juhtkond ning nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;
- sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle eelmises punktis nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

Raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas avalikustatakse lähtuvalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist raamatupidamise aastaaruandes informatsioon nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või ettevõtte sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Tuletisinstrumentid ja riskimaandamine

Tuletisinstrumente kajastatakse nende esmasel arvelevõtmisel õiglases väärtuses tuletisinstrumenti lepingu sõlmimise kuupäeval. Pärast esmast kajastamist hinnatakse neid igal aruandekuupäeval ümber nende hetke õiglasele väärtusele. Väärtuse muutusest tekkinud kasumite või kahjumite kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumentina (sh valuuta- ja kütusehinna SWAP tehingud) ja kui on, siis maandatava objekti olemusest.

Kui ettevõtte kasutab riskimaandamisarvestuse erireegleid, dokumenteerib ettevõtte tehingu sõlmimisel riskimaandamisinstrumentide ja maandatavate objektide vahelise suhte, riskimaandamise eesmärgid ja erinevate riskimaandamise tehingute sooritamise strateegia. Samuti dokumenteeritakse nii tehingu sõlmimise hetkel, aruandekuupäeval ja tehingu realiseerumise hetkel, kas riskimaandamistehingutes kasutatavad tuletisinstrumentid on efektiivsed.

Riskimaandamisinstrumentide kogu õiglast väärtust liigitatakse kas pikaajalise vara või kohustisena, kui maandatava objekti järelejäänud eluiga on rohkem kui 12 kuud ja lühiajalise vara või kohustisena, kui maandatava objekti järelejäänud eluiga on vähem kui 12 kuud.

Rahavoo riskimaandamine

2012 aastast kasutab ettevõtte rahavoo riskimaandamisinstrumente, mille eesmärgiks on fikseerida kütuse hinnad ning maandada kütusehinna muutumise riski.

Rahavoo riskimaandamisena määratletud ja selleks kvalifitseeruvate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivne osa kajastatakse omakapitalis. Ebaefektiivse osaga seotud kasumit või kahjumit kajastatakse hindamise hetkel kasumiaruandes.

Riskimaandamisinstrumentide lepingud on sõlmitud mahus, mis vastavad roteeritavate vedelkütusevarude kogusele.

Realiseerunud hinna katmisest tekkinud summad loetakse vastavalt ostusumma (varud) või müügisumma (tulud) koosseisu, olenemata, kas need olid hinna kõikumise maandamiseks sõlmitud lepingud või mitu lepingut sealjuures oli.

Kui riskimaandamisinstrument ei vasta enam riskimaandamisarvestuse kriteeriumitele, jääb omakapitalis sisalduv kumulatiivne kasum või kahjum omakapitali ja kajastatakse kasumiaruandes eeldatava tulevikusündmuse lõplikul realiseerumisel. Kui prognoositava tehingu toimumisi enam ei eeldata, kajastatakse omakapitalis sisalduv riskimaandamisinstrumenti kasum või kahjum kasumiaruandes finantstulude või -kuludena.

Tuletisinstrumente, mida ei ole määratletud riskimaandamisinstrumentina, kajastatakse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande. Selliste tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes finantstulude või -kuludena.

Riskimaandamise efektiivsuse hindamine

Juhatus hindab avatud positsiooniga riskimaandamisinstrumenti efektiivsust võrreldes omavahel maandava instrumenti ja alusvara õiglase väärtuse muutusi.

Kui riskimaandamisinstrument on sõlmitud mahus, mis vastab müüdava või soetatava objekti kogusele ning kui hinnastamisperiodid kui ka hinnastamisel kasutatav alusvara on vastavuses, on prognoositav riskimaandamine efektiivne.

Riskimaandamise efektiivsuse hindamisel tuleb hinnata rahavoo riskimaandamisinstrumenti vastavust IAS 39 par 88 kirjeldatud tingimustele.

Riskimaandamise efektiivsust hinnatakse järgmistel hetkedel:

- riskimaandamistehingu tegemise hetkel
- aruandekuupäeval
- riskimaandamistehingu realiseerumise päeval

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Arvelduskontod	2 119 885	436 327
Tähtajalised hoiused	9 891 879	16 328 728
Kokku raha	12 011 764	16 765 055

Tähtajalised hoiused hõlmavad lisas 8 kajastatud tingimuslike kohustiste täitmiseks vajalikke vahendeid summas 312,1 tuhat eurot (31.12.2016: 100,9 tuhat eurot), samuti vahendeid, mis on saadud varude roteerimisel 2017. a. jooksul realiseeritud varude müügist.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	662 934	662 934
Ostjatelt laekumata arved	662 934	662 934
Muud nõuded	215	215
Intressinõuded	215	215
Ettemaksed	9 306	9 306
Tulevaste perioodide kulud	9 304	9 304
Muud makstud ettemaksed	2	2
Muud nõuded	6	6
Kokku nõuded ja ettemaksed	672 461	672 461
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	472 651	472 651
Ostjatelt laekumata arved	472 651	472 651
Muud nõuded	13 402	13 402
Intressinõuded	13 402	13 402
Ettemaksed	10 133	10 133
Tulevaste perioodide kulud	10 133	10 133
Kokku nõuded ja ettemaksed	496 186	496 186

Ettevõtte klientideks on kütuse ettevõtted, kes vastavalt EV Vedelkütusevaru seadusele kohustuvad tasuma varumakset tarbimisse toodud kütuselt.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Vedelkütusevarud	142 232 848	137 591 851	18
Kokku varud	142 232 848	137 591 851	

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks	57 710	34 302
Üksikisiku tulumaks	1 967	2 055
Erisoodustuse tulumaks	165	21
Sotsiaalmaks	3 593	3 669
Kohustuslik kogumispension	212	227
Töötuskindlustusmaksed	29	40
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	63 676	40 314

Lisa 6 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2017	2016	Lisa nr
Kasutusrendikulu	16 083	12 429	12

31.12.2017 seisuga on ettevõttel üks ruumide üürileping. Üürileping on sõlmitud 3 aastaks tähtajaga 28.02.2019, misjärel muutub leping tähtajatuks kui ettevõtte ei avalda soovi lepingut lõpetada. Tähtajalise lepingu kehtivuse perioodil on nii üürileandjal kui üürnikul lepingu ennetähtaegseks lõpetamiseks piiratud õigused. Lepingu ennetähtaegsel lõpetamisel on kahjustatud osapoolel õigus nõuda tekitatud kahju hüvitamist.

Lisa 7 Võlad ja ettemaksud

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	435 273	435 273	
Võlad töövõtjatele	18 830	18 830	
Maksuvõlad	63 676	63 676	5
Muud võlad	608	608	
Kokku võlad ja ettemaksud	518 387	518 387	
	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	410 158	410 158	
Võlad töövõtjatele	16 870	16 870	
Maksuvõlad	40 314	40 314	5
Muud võlad	350	350	
Kokku võlad ja ettemaksud	467 692	467 692	

Lisa 8 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Tingimuslikud kohustised			
Delegeeritud varude maksumus	312 108	100 903	18
Kokku tingimuslikud kohustised	312 108	100 903	

Tingimuslike kohustistena on kajastatud delegeeritud varu lepingute alusel hoiustatud vedelkütusevarud. Sõlmitud lepingute järgi on OSPA-I õigus vedelkütuste varustamisraskuse korral need varud välja osta. Delegeeritud varu lepingute alusel hoitud varudest annab ülevaate lisa 18.

Lisa 9 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Aktsiakapital	132 851 000	132 851 000
Aktsiate arv (tk)	1 328 510	1 328 510
Aktsiate nimiväärtus	100	100

Seisuga 31.12.2017. a. on ettevõtte aktsiakapital 132 851 000 eurot, sealjuures ettevõtte minimaalne aktsiakapital on 50 000 000 (viiskümmend miljonit) eurot ja põhikirjajärgselt maksimaalne aktsiakapital ilma põhikirja muutmata saab olla 200 000 000 (kakssada miljonit) eurot.

AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur omanik on Eesti Vabariik ja aktsiate valitsejaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Lisa 10 Müügitulu

(eurodes)

	2017	2016
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	4 573 900	4 547 117
Soome	2 899 759	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	7 473 659	4 547 117
Kokku müügitulu	7 473 659	4 547 117
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Vedelkütuse varumaksud	4 573 900	4 547 117
Kütuse müük	2 899 759	0
Kokku müügitulu	7 473 659	4 547 117

Lisa 11 Muud äritulud

(eurodes)

	2017	2016
Tulu sihtfinantseerimisest	0	2 100
Kasum valuutakursi muutustest	9 966	0
Trahvid, viivised ja hüvitised	0	52
Kokku muud äritulud	9 966	2 152

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Üür ja rent	16 083	12 429	6
Energia	1 246	1 080	
Elektrienergia	833	753	
Soojusenergia	413	327	
Mitmesugused bürookulud	5 390	5 820	
Lähetuskulud	10 182	11 268	
Koolituskulud	716	1 718	
Riiklikud ja kohalikud maksud	1 826	3 017	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	630	16 399	
Kütuse ladustamise, analüüsi, kontrolli ja pumpamise kulud	4 329 039	4 273 949	
Kütuse kindlustuskulud	24 999	27 002	
Muud	39 274	35 443	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	4 429 385	4 388 125	

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	140 053	138 039
Sotsiaalmaksud	46 351	45 801
Kokku tööjõukulud	186 404	183 840
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	3	3
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	1	1
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	2	2

Lisa 14 Muud ärikulud

(eurodes)

	2017	2016
Kahjum valuutakursi muutustest	0	24 819
Trahvid, viivised ja hüvitised	0	80
Kokku muud ärikulud	0	24 899

Lisa 15 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2017	2016
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	-630 005	167 160
Kasum tuletisinstrumentidelt	1 450 492	0
Muud finantskulud	-22	0
Kokku muud finantstulud ja -kulud	820 465	167 160

Lisa 16 Tulumaks

(eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2017		2016	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	0	0	1 155 000	288 750
Kokku	0	0	1 155 000	288 750

Ettevõtte potentsiaalne tulumaksukohustus.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2017. a. moodustab 2 980 181 (2016: 2 966 895) eurot. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 596 036 (2016: 593 379) eurot. Seega saab dividendidena välja maksta 2 384 145 (2016: 2 373 516) eurot.

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustise välja arutamisel on lähtutud eeldusest, et jaotamata netodividendid ja nende maksmisega

kaasnev tulumaks kokku ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2017. a.

Lisa 17 Seotud osapooled (eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2017	2016
Arvestatud tasu	123 320	123 181

Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi muudatuse kohaselt tuleb alates 01.01.2015 algavate aruandeperioodide kohta koostatavates raamatupidamise aastaaruannetes avalikustada lisaks tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasudele ja olulistele soodustustele muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või ettevõtte sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele, tulenevalt 24.11.2014 jõustunud riigi raamatupidamise üldeeskirja muutustest (§491). Selliseid avalikustamisele kuuluvaid tehinguid 2017. ja 2016. aastal ei olnud.

2017. aasta juhatuse liikmete ja nõukogu liikmete tasud moodustasid kokku vastavalt 109 050 (2016: 108 993) eurot ja 14 270 (2016: 14 188) eurot.

Juhatusel on ametilepingutes on ette nähtud lahkumishüvitis kolme kuu ulatuses juhatuse liikme ennetähtaegsel tagasikutsumisel nõukogu algatusel.

OSPA on täielikult riigile kuuluv äriühing, mida üldkoosolekul esindab majandus- ja taristuminister. Nõukogu moodustamise põhimõtted on reguleeritud vedelkütusevaru seaduse §-s 14, mille kohaselt on ettevõtte nõukogus esindatud nii riigi kui kütuse müüjaid ühendava organisatsiooni esindajad. Kütuseettevõtjate nõukogu töösse kaasamist tuleb lugeda OSPA juhtimise erisuseks. Kütuseettevõtjatest nõukogu liikmete puhul võib tekkida olukord, kus temaga seotud kütuseettevõtte osutub ka OSPA-ga sõlmitud kütuste ostu-, müügi- või hoiustamise lepingu partneriks. Lisaks peab arvestama, et vedelkütuste varustamisraskuste korral on OSPA-l kohustus teha varud kütusemüügi ettevõtetele, s.h. ka sellistele ettevõtetele, kelle esindajad võivad olla OSPA nõukogu liikmed, kättesaadavaks.

Seotud osapooli käsitlev asjaajamise korraldus on täpsemalt kirjeldatud peatükis "Hea ühingujuhtimise tava aruanne".

Lisa 18 „Lisa 4 Varud“ täiendav lisa

OSPA bilansis olevad vedelkütusevarud seisuga 31.12.2017.a.

Kütus	Kogus, tonn	Asukoht
Bensiin	31 482,159	Eesti
Bensiin	13 784,994	Soome
Bensiin	10 027,190	Rootsi
Diiislikütus	89 097,328	Eesti
Diiislikütus	65 052,666	Rootsi
Diiislikütus	23 444,542	Soome
Lennukipetrool	9 946,517	Rootsi

Kütus	Kogus tonn	Keskmine soetushind	Soetusmaksumus	Soetusmaksumus
		(ilma maksudeta) EUR/t	(ilma maksudeta) EUR	(koos maksudega) EUR
Bensiin	55 294,343	532,37	29 437 227,45	29 437 227,45
Diiislikütus	177 594,536	564,42	100 238 430,38	105 794 003,64
Lennukipetrool	9 946,517	703,93	7 001 616,93	7 001 616,93
KOKKU:	242 835,396		136 677 274,76	142 232 848,02

OSPA delegeeritud vedelkütusevarud seisuga 31.12.2017.a.

Kütus	Kogus tonn	Turuhind USD/t	Ostu-preemia USD/t	Maksumus EUR
Raske kütteõli	960	357,91	32	312 108,38

EUR/USD (31.12.2017) 1,1993

31.12.2017 oli OSPA bilansis vedelkütusevarusid kokku 242 835,396 tonni summaarse soetusmaksumusega 142 232 848,02 eurot (sisaldab kütuseaktsiisi summas 5 555 573 eurot).

Varude arvutuslik turuväärtus 2017. aasta detsembri keskmiste Platts'i noteeringute ja aruandekuupäeva valuutakursi põhjal ning arvestamata müügiga kaasnevaid tarnepreemiad ja muid tasusid või makse oli 31.12.2017 seisuga 118 016 824 eurot.

Delegeeritud varusid oli bilansipäeval kokku 960 tonni turuväärtusega 312 108 eurot, mis on aastaaruandes (Lisa 8) kajastatud tingimuslike kohustistena. Turuväärtuse arvutamisel on kasutatud Platts'i 2017. a. detsembrikuu keskmist raske kütteõli hinda. Valuutakursina on kasutatud Euroopa Keskpanga 31.12.2017 EUR/USD kurssi.